

ПОЛІТИКА ЩОДО ВИПРАВЛЕННЯ, ВІДКЛИКАННЯ ТА ВИЛУЧЕННЯ СТАТЕЙ у збірнику «Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки»

І. Загальні положення

1. Ця Політика визначає підстави, форми та порядок внесення виправлень до опублікованих статей, відкликання статей, тимчасового інформування читачів про наявність сумнівів щодо достовірності опублікованих матеріалів, а також вилучення публікацій у виняткових випадках.

2. Політика спрямована на забезпечення цілісності, достовірності, прозорості та збереження наукового запису, а також на належне інформування читачів про виявлені помилки, порушення академічної доброчесності, публікаційної етики або інші обставини, що впливають на наукову надійність опублікованого матеріалу. Міжнародні рекомендації розглядають відкликання насамперед як механізм виправлення, а не покарання автора.

3. Політика застосовується до всіх матеріалів, опублікованих у збірнику, а також до матеріалів, прийнятих до публікації або розміщених як ранні версії статей, якщо редакційна модель збірника передбачає таке розміщення.

4. Політика застосовується у взаємозв'язку з редакційною політикою збірника, положенням про академічну доброчесність та етичні зобов'язання, положенням про рецензування, політикою щодо використання штучного інтелекту та процедурою розгляду скарг щодо порушень академічної доброчесності та публікаційної етики.

5. Положення розроблено з використанням матеріалів та рекомендацій:

Publishing Ethics Resource Kit (офіційний сайт – <https://www.elsevier.com/editor/perk>),

Committee on Publication Ethics (COPE) (офіційний сайт - <https://publicationethics.org/>)

The European Association of Science Editors (EASE) (офіційний сайт - <https://ease.org.uk/>)

World Association of Medical Journals (WAME) (офіційний сайт - <https://www.wame.org/recommendations-on-publication-ethics-policies-for-medical-journals>)

San Francisco Declaration on Research Assessment (DORA) (офіційний сайт - <https://sf-dora.org/>)

International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE) (офіційний сайт - <https://www.icmje.org/recommendations/>)

Положення враховує вимоги Закону України «Про академічну доброчесність» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text> та базується на принципах EU's open science policy, FAIR (Findable, Accessible, Interoperable, and Re-usable – пошук, доступність, сумісність та повторне використання), ініціативи Plan S.

6. У випадках, не врегульованих цією Політикою, редакція керується редакційною політикою збірника, внутрішніми документами, вимогами законодавства України та загальноновизнаними міжнародними стандартами публікаційної етики. Закон України «Про

академічну доброчесність» вимагає від видавця мати оприлюднені правила щодо недопущення публікації творів із порушеннями доброчесності, процедури перевірки та порядок розгляду інформації про можливі порушення, а також передбачає відкликання опублікованого академічного твору у разі встановлення порушення академічної доброчесності.

2. Основні принципи

1. Редакція виходить із того, що опублікована стаття є частиною наукового запису та повинна зберігатися в архіві у максимально можливому обсязі.

2. Якщо науковий запис потребує виправлення, редакція застосовує той захід, який є достатнім і пропорційним характеру встановленої проблеми: виправлення, редакторське повідомлення, повідомлення про занепокоєння, відкликання, заміна статті або вилучення публікації.

3. Усі повідомлення про виправлення, відкликання, занепокоєння або вилучення мають бути чіткими, прозорими, обґрунтованими, пов'язаними з відповідною статтею та доступними для читачів.

4. Метою застосування цієї Політики є не дисциплінарне покарання автора, а забезпечення достовірності наукової комунікації, захист читачів від недостовірних або оманливих матеріалів та підтримання довіри до збірника.

3. Форми виправлення наукового рукопису (запису)

1. У збірнику можуть застосовуватися такі форми реагування:

- виправлення статті;
- редакторське повідомлення;
- повідомлення про занепокоєння;
- відкликання статті;
- заміна статті;
- вилучення статті.

2. Виправлення статті застосовується у випадках, коли в опублікованій статті виявлено помилки або пропуски, що потребують виправлення, але не ставлять під сумнів основні результати та висновки статті. ICMJE рекомендує застосовувати виправлення у разі виявлення після публікації фактичних помилок, тоді як Elsevier розрізняє виправлення авторських помилок (*corrigendum*) і виправлення редакційних або видавничих помилок (*erratum*) залежно від джерела помилки.

3. Редакторське повідомлення (Editor's Note) може застосовуватися у випадках, коли редакція вважає за необхідне звернути увагу читачів на окремі аспекти опублікованої статті, які самі по собі не потребують виправлення або відкликання, але вимагають

обережного сприйняття.

4. Повідомлення про занепокоєння застосовується у разі наявності серйозних, але ще не остаточно підтверджених сумнівів щодо достовірності, доброчесності або етичної прийнятності статті, якщо перевірка триває, є неповною або не може бути завершена у розумний строк.

5. Відкликання статті застосовується у випадках, коли редакція має чіткі підстави вважати, що результати статті є недостовірними або що стаття містить істотне порушення академічної доброчесності чи публікаційної етики. Відкликання пов'язують, зокрема, з недостовірністю результатів, недоброчесною поведінкою, плагіатом, дублюючою публікацією, скомпрометованим рецензуванням, правовими чи етичними порушеннями та іншими подібними серйозними підставами.

6. Заміна статті може застосовуватися у виняткових випадках, коли опублікований матеріал у разі його використання може створювати серйозний ризик, а автори та редакція вважають доцільним відкликати первинну версію та опублікувати виправлену. Такий механізм у збірнику застосовується як виняткова модель для істотно хибних і потенційно шкідливих публікацій.

7. Вилучення статті є винятковим заходом і застосовується лише тоді, коли просте відкликання не є достатнім засобом захисту прав або інтересів і коли подальше збереження повного тексту створює серйозні правові або безпекові ризики. Вилучення може бути пов'язане з випадками клевети, порушення законних прав, наявності судового рішення або серйозного ризику для здоров'я.

4. Підстави для виправлення статті

1. Підставами для виправлення статті можуть бути:

- помилки у фактах, датах, назвах, посиланнях, таблицях, рисунках чи даних, які не змінюють основних висновків статті;
- пропущена або неправильно зазначена інформація про автора, співавтора, афіліацію, фінансування, конфлікт інтересів, внесок осіб, які брали участь у підготовці статті;
- технічні або видавничі помилки, допущені редакцією;
- інші неточності, які потребують виправлення, але не ставлять під сумнів загальну надійність статті.

2. Якщо помилка виникла з боку автора, редакція може оприлюднити повідомлення про виправлення на підставі звернення автора та після перевірки обґрунтованості змін. Якщо помилка виникла з боку редакції або видавця, редакція оприлюднює відповідне повідомлення з уточненням характеру технічної або редакційної помилки. Форма повідомлення про виправлення статті наведена в додатку Б.

5. Підстави для редакторського повідомлення

1. Редакторське повідомлення застосовується у випадках, коли редакція вважає за необхідне звернути увагу читачів на окремі аспекти опублікованої статті, які самі по собі не потребують виправлення, відкликання або вилучення, але вимагають додаткового пояснення, уточнення чи обережного сприйняття.

2. Підставами для редакторського повідомлення можуть бути, зокрема, потреба поінформувати про завершення розгляду скарги без встановлення порушення, необхідність пояснити контекст публікації, звернути увагу на дискусійний характер окремих положень статті, повідомити про технічні або процедурні обставини редакційного процесу, а також інші випадки, коли редакція вважає доцільним надати читачам додаткову інформацію для правильного розуміння публікації. Форма редакторського повідомлення наведена в додатку Д.

6. Підстави для повідомлення про занепокоєння

1. Повідомлення про занепокоєння може бути оприлюднене, якщо:
  - є обґрунтовані сумніви щодо достовірності результатів статті, але на момент розгляду бракує остаточних доказів для відкликання;
  - розслідування щодо можливого порушення академічної доброчесності триває і не може бути завершено оперативно;
  - існують серйозні сумніви щодо доброчесності, авторства, походження даних або редакційного процесу, але редакція не має змоги отримати достатню та остаточну інформацію;
  - редакція вважає за необхідне тимчасово попередити читачів про потенційну ненадійність статті.

2. Повідомлення про занепокоєння залишається частиною наукового запису до завершення перевірки. Після завершення перевірки редакція ухвалює рішення про залишення статті без змін, внесення виправлень, відкликання статті або опублікування іншого редакційного повідомлення. Форма повідомлення про занепокоєння наведена в додатку В.

7. Підстави для відкликання статті

1. Стаття може бути відкликана у разі наявності чітких доказів того, що:
  - результати або висновки статті є недостовірними внаслідок істотної помилки, фабрикації, фальсифікації або некоректного аналізу;
  - стаття містить академічний плагіат;
  - стаття є дублюючою, надмірно повторною або раніше була опублікована без належного розкриття та обґрунтування;
  - стаття містить матеріали, на оприлюднення яких автори не мали права;
  - має місце порушення авторських прав, права на приватність, дифамація або

інше серйозне правове порушення;

- стаття ґрунтується на неетично проведеному дослідженні;
- редакція має докази скомпрометованого рецензування або системної маніпуляції редакційним процесом;
- авторство статті не може бути підтверджене або існують істотні порушення, пов'язані з авторством;
- встановлено істотну маніпуляцію цитуванням;
- автори не розкрили істотний конфлікт інтересів, що міг істотно вплинути на оцінку або інтерпретацію статті;
- встановлено інше серйозне порушення редакційної політики, у тому числі недоброчесне або нерозкрите використання генеративного штучного інтелекту, яке позбавляє редакцію довіри до результатів або висновків статті.

2. Відкликання не застосовується для незначних помилок, які можна усунути шляхом виправлення.

3. Форма повідомлення про відкликання статті наведена в додатку А.

8. Підстави для заміни статті

1. Заміна статті застосовується у виняткових випадках, коли опублікований матеріал містить істотні помилки або інші недоліки, що роблять первинну версію небажаною для подальшого використання, але водночас існує можливість підготувати та оприлюднити належно виправлену версію, яка зберігає наукову цінність дослідження.

2. Підставами для заміни статті можуть бути, зокрема, виявлення суттєвих технічних або фактичних помилок, некоректного подання окремих даних, матеріалів чи ілюстрацій, які потребують повної заміни тексту або його значної частини, а також інші обставини, за яких редакція спільно з автором вважає, що заміна статті є більш доцільною, ніж її відкликання, за умови обов'язкового прозорого інформування читачів про здійснену заміну.

9. Підстави для вилучення статті

1. Вилучення статті може бути здійснене лише у виняткових випадках, якщо:
- стаття порушує права інших осіб, а відкликання не є достатнім засобом реагування;
  - є судове рішення або високий ризик судової заборони на подальше поширення матеріалу;
  - поширення повного тексту статті може створювати серйозну загрозу безпеці, здоров'ю або законним інтересам осіб;
  - існують інші виняткові правові підстави, за яких збереження повного тексту є неприйнятним.

2. У разі вилучення зберігаються бібліографічні дані про статтю та оприлюднюється повідомлення про вилучення із зазначенням загальної причини вилучення в межах, дозволених законом.

10. Ініціювання процедури

1. Процедура виправлення, повідомлення про занепокоєння, відкликання, заміни або вилучення може бути ініційована:

- автором або співавторами;
- головним редактором;
- редакційною колегією;
- рецензентом;
- читачем;
- установою, де працює автор;
- іншою особою або організацією, яка надала обґрунтовану інформацію про можливе порушення або помилку.

2. У разі виявлення автором суттєвої помилки у власній опублікованій статті він зобов'язаний невідкладно повідомити про це редакцію.

11. Порядок розгляду

1. Редакція проводить попередню оцінку інформації, що надійшла, та визначає, чи є підстави для відкриття процедури.

2. У разі необхідності редакція витребує пояснення авторів, запитує додаткові документи, дані або матеріали, може залучити незалежних експертів або направити питання на повторний розгляд редакційної колегії.

3. Якщо питання стосується можливого порушення академічної доброчесності або публікаційної етики, редакція діє відповідно до внутрішньої процедури розгляду скарг.

4. Особи, які мають конфлікт інтересів щодо відповідної статті, не беруть участі в ухваленні рішення.

5. Рішення про форму реагування ухвалюється головним редактором та/або редакційною колегією з урахуванням характеру проблеми, її впливу на достовірність статті та необхідності збереження прозорого наукового запису.

12. Оформлення виправлень і повідомлень

1. Будь-яке повідомлення про виправлення, занепокоєння, відкликання, заміну або вилучення повинно:

- мати чітку назву, яка вказує на характер редакційної дії;
- чітко ідентифікувати відповідну статтю;
- містити дату оприлюднення;
- стисло і зрозуміло викладати причину такого рішення;
- за можливості зазначати, хто ініціював або підписав повідомлення;
- бути постійно пов'язаним з відповідною статтею.

2. Повідомлення про відкликання публікується окремо, має бути вільно доступним для читачів та пов'язується з відкликаною статтею в усіх електронних версіях, де це технічно можливо.

3. Якщо стаття відкликається, її бібліографічні дані та історія публікації зберігаються, а сама стаття не видаляється з архіву, крім випадків, коли застосовується вилучення. На PDF-версії, якщо технічно можливо, може бути розміщено позначку про відкликання.

4. Під час ухвалення рішення про відкликання статті редакція окремо визначає, чи стосується встановлене порушення достовірності наукових результатів і висновків статті. З огляду на це відкликання може здійснюватися:

- у зв'язку з недостовірністю результатів - якщо встановлені обставини дають підстави вважати, що дані, результати, аналітичні висновки або інші ключові положення статті є ненадійними, викривленими, сфабрикованими, сфальсифікованими або не можуть вважатися належно обґрунтованими;

- без встановлення недостовірності результатів - якщо підставою для відкликання є порушення академічної доброчесності, публікаційної етики, авторських прав, редакційної політики або інших вимог, які самі по собі не дають підстав стверджувати, що наукові результати та висновки статті є недостовірними.

5. Зазначена класифікація застосовується редакцією для належного формулювання повідомлення про відкликання статті та забезпечення прозорого інформування читачів про характер установленого порушення. Визначення того, чи пов'язане відкликання з недостовірністю результатів, здійснюється як взаємовиключне.

6. Причини відкликання у зв'язку з недостовірністю результатів:

- фабрикація;
- фальсифікація;
- істотні аналітичні помилки;
- серйозні методологічні помилки;
- ненадійні дані;
- суттєве нерозкрите використання ШІ, якщо воно позбавляє редакцію довіри до результатів.

7. Причини відкликання без встановлення недостовірності результатів:

- плагіат;
- дублююча публікація;
- проблеми з авторством;

- правові питання;
- відсутність етичного дозволу;
- інші порушення, які вимагають відкликання, але не обов'язково доводять хибність самих результатів.

8. Повідомлення про виправлення, редакторське повідомлення, повідомлення про занепокоєння, відкликання, заміну або вилучення статті оприлюднюються на офіційному вебсайті збірника як окремі редакційні документи, розміщуються на сторінці відповідної статті та пов'язуються з її електронною версією. За наявності технічної можливості такі повідомлення також відображаються у змісті відповідного випуску, у метаданих статті та в електронному архіві збірника. У разі відкликання PDF-версія статті зберігається в архіві з чіткою позначкою про відкликання, крім випадків, коли застосовується вилучення статті з правових або безпекових підстав.

9. Кожне повідомлення про виправлення, редакторське застереження, повідомлення про занепокоєння, відкликання, заміну або вилучення статті оформлюється як окремий редакційний документ, має чітку назву, що відображає характер редакційної дії, містить повну ідентифікацію відповідної статті, дату оприлюднення, стислий і зрозумілий виклад причин прийнятого рішення та, за можливості, зазначення суб'єкта, який ініціював або підписав відповідне повідомлення. Таке повідомлення оприлюднюється на офіційному вебсайті збірника, розміщується на сторінці відповідної статті, постійно пов'язується з її електронною версією та залишається доступним як частина наукового запису

13. Оформлення та позначення реагувань

1. Виправлення до статті: «[назва статті]»

Текст:

«У статті “[назва]”, опублікованій у збірнику “[назва збірника]”, том __, № __, рік __, DOI __, виявлено [технічну / фактичну / редакційну] помилку, яка не впливає на основні результати та висновки дослідження. Уточнено/виправлено: [коротко зазначити, що саме виправлено]. Оновлена інформація належним чином відображена в електронній версії статті».

2. Редакторське повідомлення щодо статті: «[назва статті]»

Текст:

«Редакція звертає увагу читачів на окремі аспекти статті “[назва]”, опублікованої у збірнику “[назва збірника]”, том __, № __, рік __, DOI __. Встановлені обставини не впливають на основні результати та висновки статті, однак редакція вважає за необхідне повідомити читачів про [коротко зазначити обставину: наприклад, спір щодо авторства, нерелевантні цитати, технічну особливість, завершення перевірки тощо].»

3. Повідомлення про занепокоєння щодо статті: «[назва статті]»

Текст:

«Редакція інформує читачів про наявність обґрунтованих сумнівів щодо окремих аспектів статті “[назва]”, опублікованої у збірнику “[назва збірника]”, том __, № __, рік __, DOI __. На момент оприлюднення цього повідомлення перевірка відповідних обставин

триває / не завершена / не дозволяє зробити остаточний висновок. До завершення розгляду редакція рекомендує читачам враховувати цю інформацію під час використання та цитування статті».

4. Повідомлення про відкликання статті: «[назва статті]»

Текст:

«Редакція збірника відкликає статтю “[назва]”, опубліковану у збірнику “[назва збірника]”, том __, № __, рік __, DOI __. Підставою для відкликання є [чітко вказати причину: недостовірність результатів, академічний плагіат, дублююча публікація, фабрикація / фальсифікація даних, істотне порушення авторства, нерозкриті недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом, компрометація рецензування тощо]. Редакція оприлюднює це повідомлення з метою виправлення наукового запису та належного інформування читачів. Текст статті зберігається в електронному архіві з відповідною позначкою про відкликання, якщо інше не впливає з вимог законодавства або підстав для вилучення».

5. Повідомлення про заміну статті: «[назва статті]»

Текст:

«У зв'язку з виявленням суттєвої помилки / серйозного ризику, пов'язаного з використанням первинної версії статті “[назва]”, редакція за погодженням з автором(ами) відкликає первинну версію та замінює її виправленою редакцією. Нова версія статті пов'язана з цим повідомленням і супроводжується історією змін».

6. Повідомлення про вилучення статті: «[назва статті]»

Текст:

«Редакція повідомляє про вилучення статті “[назва]”, опублікованої у збірнику “[назва збірника]”, том __, № __, рік __, DOI __. Вилучення здійснено у винятковому порядку з огляду на [коротко: порушення законних прав, судову вимогу, серйозні правові підстави, безпекові ризики]. Бібліографічні дані статті збережено, а повний текст вилучено з відкритого доступу відповідно до редакційної політики та вимог законодавства».

14. Особливості щодо ранніх версій статей

1. В збірнику не оприлюднюються ранні версії прийнятих статей до фінальної публікації. У випадку зміни редакційної політики такі матеріали можуть бути зняті до остаточного випуску у разі редакційної або виробничої помилки, передчасного оприлюднення чи дублювання з технічних причин. У такому випадку повний текст ранньої версії може бути замінений повідомленням про зняття відповідно до цієї Політики.

15. Спеціальні правила щодо ШІ

1. Якщо після публікації встановлено, що авторами нерозкрито використали генеративний штучний інтелект або AI-assisted technologies всупереч редакційній політиці, редакція оцінює:

- чи вплинуло це на достовірність результатів;
- чи призвело це до недоброчесного подання згенерованого контенту як власного;
- чи достатнім заходом є уточнення/виправлення, чи є підстави для відкликання статті.

2. Якщо порушення AI-політики не впливає на результати та висновки статті, редакція може обмежитися виправленням або редакторським повідомленням. Якщо ж нерозкриті використання ШІ позбавляє редакцію довіри до достовірності статті, може бути прийнято рішення про відкликання.

Додаток А

Форма відкликання статті

Реквізит / розділ	Зміст для заповнення
1. Відомості про статтю, що відкликається	
Назва статті	
Автор(и)	
Назва збірника	
Рік, том, номер	
DOI / інший ідентифікатор	
Сторінки	
Дата публікації	
2. Дата відкликання	
День	
Місяць	
Рік	
3. Ініціатор відкликання	
Усі автори	так / ні
Частина авторів	так / ні
Якщо так, зазначити прізвища	
Головний редактор / редакційна колегія	так / ні
Видавець / засновник	так / ні
Установа, де працює автор	так / ні
Читач / заявник / третя особа	так / ні
Інше (зазначити)	
Дата звернення / ініціювання процедури	
4. Характер відкликання	
У зв'язку з недостовірністю результатів	так / ні
Без встановлення недостовірності результатів	так / ні
5. Підстави для відкликання	
Фабрикація даних	так / ні
Фальсифікація даних	так / ні
Суттєва помилка в аналізі / розрахунках / інтерпретації	так / ні
Невідтворюваність результатів	так / ні
Інша істотна помилка, що впливає на достовірність результатів	так / ні
Академічний плагіат	так / ні
Самоплагіат / нерозкрите повторне використання власних раніше опублікованих результатів	так / ні
Дублююча / повторна публікація	так / ні
Накладення / надмірний збіг з іншою публікацією	так / ні
Порушення авторства	так / ні
Відчуження авторства	так / ні
Приписування авторства	так / ні
Відсутність належного етичного схвалення / дозволу	так / ні
Порушення прав інтелектуальної власності / авторських прав	так / ні
Правові ризики / інші юридичні підстави	так / ні
Компрометація або маніпуляція рецензуванням	так / ні

Реквізит / розділ	Зміст для заповнення
Нерозкритий або суттєвий конфлікт інтересів	так / ні
Нерозкрите або недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом	так / ні
Порушення редакційної політики збірника	так / ні
Інше (зазначити)	
6. Короткий опис встановлених обставин	
Стислий виклад причин відкликання	
Чи впливає встановлене порушення на основні результати та висновки статті?	так / ні
Якщо так, коротко пояснити	
7. Історія попередніх редакційних дій	
Чи публікувалося раніше повідомлення про занепокоєння?	так / ні
Якщо так, зазначити реквізити	
Чи публікувалося раніше виправлення?	так / ні
Якщо так, зазначити реквізити	
Чи здійснювалося додаткове рецензування / експертиза?	так / ні
Якщо так, коротко зазначити	
8. Пояснення сторін	
Чи були витребувані пояснення автора(ів)?	так / ні
Чи надано пояснення автора(ів)?	так / ні
Чи були залучені інші особи / установи / експерти?	так / ні
Якщо так, зазначити	
9. Рішення редакції	
Статтю відкликано	так / ні
Потрібне додаткове редакційне повідомлення	так / ні
Потрібне повідомлення установи автора	так / ні
Потрібне оновлення метаданих / сайту / PDF	так / ні
Інші дії	
10. Де публікується повідомлення про відкликання	
На окремій сторінці на вебсайті збірника	так / ні
На сторінці відповідної статті	так / ні
У змісті випуску	так / ні
У PDF статті шляхом позначки про відкликання	так / ні
В архіві збірника / метаданих	так / ні
11. Додаткові коментарі	
Зауваження редакції	
12. Текст повідомлення про відкликання (для опублікування)	
Назва	Повідомлення про відкликання статті: « _____ »
Текст: Редакція збірника відкликає статтю «[назва статті]», опубліковану у [назва збірника, рік, том, номер, сторінки, DOI]. Підставою для відкликання є [коротко зазначити причину]. Відкликання здійснюється [у зв'язку з недостовірністю результатів / без встановлення недостовірності результатів]. Це повідомлення оприлюднюється з метою виправлення наукового запису та належного інформування читачів.	

Додаток Б
Форма виправлення статті

Реквізит / розділ	Зміст для заповнення
1. Відомості про статтю, до якої вносяться виправлення	
Назва статті	
Автор(и)	
Назва збірника	
Рік, том, номер	
DOI / інший ідентифікатор	
Сторінки	
Дата публікації	
2. Дата прийняття рішення про виправлення	
День	
Місяць	
Рік	
3. Ініціатор виправлення	
Автор(и)	так / ні
Головний редактор / редакційна колегія	так / ні
Видавець / засновник	так / ні
Рецензент	так / ні
Читаць / заявник / третя особа	так / ні
Інше (зазначити)	
4. Характер виправлення	
Технічна / редакційна помилка	так / ні
Фактична неточність	так / ні
Помилка в бібліографічному описі / посиланнях	так / ні
Помилка в імені автора / афіліації	так / ні
Уточнення фінансування	так / ні
Уточнення конфлікту інтересів	так / ні
Уточнення внеску авторів / інших осіб	так / ні
Уточнення щодо використання ШІ	так / ні
Уточнення таблиці / рисунка / формули	так / ні
Інше (зазначити)	
5. Вплив помилки на зміст статті	
Помилка не впливає на основні результати та висновки статті	так / ні
Помилка впливає на окремі положення, але не змінює загального висновку	так / ні
Помилка може впливати на достовірність результатів і потребує іншої редакційної дії	так / ні
Коментар	
6. Опис виправлення	
Що саме підлягає виправленню	
У чому полягала помилка	
Яка правильна редакція	
7. Історія попередніх редакційних дій	
Чи публікувалося раніше виправлення щодо цієї статті?	так / ні
Якщо так, зазначити реквізити	
Чи публікувалося раніше повідомлення про занепокоєння?	так / ні

Реквізит / розділ	Зміст для заповнення
Якщо так, зазначити реквізити	
8. Рішення редакції	
Опублікувати повідомлення про виправлення	так / ні
Внести зміни до електронної версії статті	так / ні
Оновити PDF / метадані / сторінку статті	так / ні
Потрібне додаткове редакційне повідомлення	так / ні
9. Де публікується повідомлення про виправлення	
На окремій сторінці на вебсайті збірника	так / ні
На сторінці відповідної статті	так / ні
У змісті випуску	так / ні
В електронному архіві / метаданих	так / ні
10. Додаткові коментарі	
Зауваження редакції	
11. Текст повідомлення про виправлення (для опублікування)	
Назва	Виправлення до статті: « »
Текст: У статті «[назва статті]», опублікованій у [назва збірника, рік, том, номер, сторінки, DOI], виявлено [технічну / фактичну / редакційну] помилку. Уточнено / виправлено: [коротко зазначити, що саме]. Внесені зміни не впливають / впливають лише частково на інтерпретацію окремих положень, але не змінюють основних результатів і висновків статті.	

Додаток В
Форма повідомлення про занепокоєння

Реквізит / розділ	Зміст для заповнення
1. Відомості про статтю, щодо якої оприлюднюється повідомлення про занепокоєння	
Назва статті	
Автор(и)	
Назва збірника	
Рік, том, номер	
DOI / інший ідентифікатор	
Сторінки	
Дата публікації	
2. Дата прийняття рішення	
День	
Місяць	
Рік	
3. Ініціатор розгляду	
Автор(и)	так / ні
Головний редактор / редакційна колегія	так / ні
Видавець / засновник	так / ні
Рецензент	так / ні
Читач / заявник / третя особа	так / ні
Установа автора / інша установа	так / ні
Інше (вказати)	
4. Підстава для повідомлення про занепокоєння	
Є обґрунтовані сумніви щодо достовірності результатів	так / ні
Є обґрунтовані сумніви щодо авторства	так / ні
Є обґрунтовані сумніви щодо належності або походження даних	так / ні
Є підозра на плагіат / самоплагіат	так / ні
Є підозра на фабрикацію / фальсифікацію	так / ні
Є підозра на нерозкриті або недоброчесне використання ШІ	так / ні
Є сумніви щодо дотримання етичних вимог	так / ні
Є сумніви щодо конфлікту інтересів	так / ні
Є сумніви щодо належності рецензування / редакційного процесу	так / ні
Інше (вказати)	
5. Стан перевірки	
Перевірка триває	так / ні
Остаточний висновок ще неможливий	так / ні
Бракує даних для остаточного рішення	так / ні
Пояснення сторін вилучені	так / ні
Пояснення сторін отримані	так / ні
Залучено додаткових експертів / установу	так / ні
6. Чому наразі не застосовується відкликання або виправлення	

Реквізит / розділ	Зміст для заповнення
Недостатньо доказів для остаточного рішення	так / ні
Розгляд / розслідування не завершено	так / ні
Потрібен додатковий час / матеріали / експертиза	так / ні
Інше (вказати)	
7. Історія попередніх редакційних дій	
Чи публікувалося раніше виправлення?	так / ні
Якщо так, вказати реквізити	
Чи публікувалося раніше інше повідомлення?	так / ні
Якщо так, вказати реквізити	
8. Рішення редакції	
Опублікувати повідомлення про занепокоєння	так / ні
Зберегти статтю без змін до завершення перевірки	так / ні
Повторно розглянути питання після завершення перевірки	так / ні
Ініціювати додаткове рецензування / експертизу	так / ні
9. Де публікується повідомлення про занепокоєння	
На окремій сторінці на вебсайті збірника	так / ні
На сторінці відповідної статті	так / ні
У змісті випуску	так / ні
В електронному архіві / метаданих	так / ні
10. Додаткові коментарі	
Зауваження редакції	
11. Текст повідомлення про занепокоєння (для опублікування)	
Назва	Повідомлення про занепокоєння щодо статті: « _____ »
Текст: Редакція інформує читачів про наявність обґрунтованих сумнівів щодо окремих аспектів статті «[назва статті]», опублікованої у [назва збірника, рік, том, номер, сторінки, DOI]. На момент оприлюднення цього повідомлення перевірка відповідних обставин триває / не завершена / не дає змоги зробити остаточний висновок. До завершення розгляду редакція рекомендує враховувати цю інформацію під час використання та цитування статті.	

Додаток Д
Форма редакторського повідомлення

Реквізит / розділ	Зміст для заповнення
1. Відомості про статтю, щодо якої оприлюднюється редакторське повідомлення	
Назва статті	
Автор(и)	
Назва збірника	
Рік, том, номер	
DOI / інший ідентифікатор	
Сторінки	
Дата публікації	
2. Дата прийняття рішення	
День	
Місяць	
Рік	
3. Ініціатор редакторського повідомлення	
Головний редактор / редакційна колегія	так / ні
Автор(и)	так / ні
Видавець / засновник	так / ні
Читач / заявник / третя особа	так / ні
Інше (вказати)	
4. Підстава для редакторського повідомлення	
Необхідність уточнення окремих обставин без внесення виправлення	так / ні
Необхідність звернути увагу читачів на контекст публікації	так / ні
Необхідність повідомити про завершення розгляду скарги / перевірки	так / ні
Необхідність застерегти щодо коректного використання окремих положень статті	так / ні
Необхідність додаткового пояснення редакції	так / ні
Інше (вказати)	
5. Вплив обставин на статтю	
Обставини не впливають на основні результати та висновки статті	так / ні
Обставини не потребують виправлення або відкликання	так / ні
Редакція вважає за доцільне лише додатково поінформувати читачів	так / ні
Коментар	
6. Короткий опис обставин	
У чому полягає питання / уточнення / позиція редакції	
7. Історія попередніх редакційних дій	
Чи публікувалося раніше виправлення?	так / ні
Якщо так, вказати реквізити	
Чи публікувалося раніше повідомлення про занепокоєння?	так / ні
Якщо так, вказати реквізити	

Реквізит / розділ	Зміст для заповнення
Чи здійснювався додатковий розгляд / експертиза?	так / ні
Якщо так, зазначити	
8. Рішення редакції	
Опублікувати редакторське повідомлення	так / ні
Розмістити його на сторінці статті	так / ні
Оновити метадані / архівні примітки	так / ні
Інші дії	
9. Де публікується редакторське повідомлення	
На окремій сторінці на вебсайті збірника	так / ні
На сторінці відповідної статті	так / ні
У змісті випуску	так / ні
В електронному архіві / метаданих	так / ні
10. Додаткові коментарі	
Зауваження редакції	
11. Текст редакторського повідомлення (для опублікування)	
Назва	Редакторське повідомлення щодо статті: « _____ »
Текст: Редакція звертає увагу читачів на окремі аспекти статті «[назва статті]», опублікованої у [назва збірника, рік, том, номер, сторінки, DOI]. Встановлені обставини не впливають на основні результати та висновки статті та не є підставою для її виправлення або відкликання, однак редакція вважає за необхідне повідомити читачів про таке: [коротко зазначити суть повідомлення].	